Balak – Une Paracha au nom d'un mécréant?

Source: Likouté Si'hot volume 23, première Si'ha sur Balak

| Balak, le mécréant, méritait-il une <i>Paracha</i> à son nom dans la Torah ? | 1 |
|---|--|
| משלי י, זוּ זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב. Proverbes 10, 7: La mémoire du juste est une bénédiction ; le nom des méchants tombe en pourriture. גמרא יומא לח, ב: רַקְבִיבוּת תַּעֲלֶה בִּשְׁמוֹתֶם, דְּלָא מֵסְקִינָן בִּשְׁמִיְיהוּ. Guemara Yoma 38b: Que leur nom pourrisse : que personne n'appelle son enfant avec leur nom. מדרש תנחומא בלק ב: וְשׂוֹנְאָן הָיָה [בָּלָק לְיִשְׂרָאֵל] יוֹתֵר מִכּל שוֹנְאִים, שֶׁכָּלָם הָיוּ בָּאִין בְּמִלְחָמוֹת וּבְשִׁעְבּוּד שְׁהוֹא מוֹצִיא דָּבָר מִפִּיו לַעֲקר אָמָה שְׁלֵמֶה. Widrach Tan'houma Balak 2: Balak haïssait Israël plus que tous les ennemis : les autres attaquaient par une guerre ou un asservissement duquel ou pouvait s'en sortir, mais lui, voulait tout détruire par sa parole. | Pourquoi appeler une Paracha par le nom d'un mécréant ? Qui plus est : la Paracha ne parle très peu de lui |
| Développement : Serait-ce aussi grave que de prononcer le nom d'une idole ? | 2 |
| רש"י על משפטים כג, יג: [וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחַרִים] לֹא תַזְכִּירוּ. שֶׁלֹא יֹאמֵר לוֹ שְׁמוֹר לִי בְּצֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים פְּלוֹנִית. Rachi sur Michpatim 23, 13 : Ne mentionnez pas [le nom de divinités étrangères]. On ne doit pas dire : « Attends-moi à côté de telle idole ! », ou bien : « Reste avec moi le jour de la fête de telle idole ! ». גמרא סנהדרין סג, ב: כִּי אָתָא עוּלָא, בַּת בְּקְלְנְבּוֹ. אָמֵר לִיה רַבָּא: וְהֵיכָא בַּת מֵר? - אָמֵר לֵיה: בְּקֹלְנְבּוֹ. אָמַר לִיה רַבָּא: וְהֵיכָא בַּת מַר? - אָמֵר לֵיה: בְּקֹלְנְבּוֹ. אָמַר לִיה: וְהַכִּי יוֹחָנְן: כָּל עֲבוֹדָה זָרָה הַבְּתוֹנְה בַּתוֹנְה בַּתוֹנְה בַּתוֹנְה בַתוֹנְה לַהְיִב "וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחַרִים לֹא תַּוְכִּירוּ"! אָמֵר לֵיה: הָבִי יוֹחָנָן: כָּל עֲבוֹדָה זָרָה הַבְּתוֹנְה בַּתוֹנְה בַּתוֹנְה בַּתוֹנְה בַּתוֹנְה בַּתוֹנְה בַּתוֹנְה בַּתוֹנְה בַתוֹנְה מֹה מֹה אֹ). Guemara Sanhedrin 63b: Lorsque 'Oula vint, il dormit à Kalenbo. Rabba lui demanda : « Ou maître passa la nuit ? ». Il répondit : « A Kalenbo ». Il lui dit, il est pourtant interdit de « mentionner le nom d'autres divinités ! » Il lui répondit, ainsi a dit Rabbi Yo'hanane : « toute idole écrite dans la Torah, il est autorisé d'en prononcer le nom », et le nom de cette idole est écrit dans Isaïe. מו"ת יוֹסף אוֹמִץ לֹהחִיד"א סִימִן יֹא: כִּי הֵיכִי דְּהַתּוֹרָה הְּזְכִירָה שְׁמוֹת הְרְשָׁעִים - יְהֵא שַׁרֵי לָן לְהַזְּכִירָם. Responsa Yossef Ometz ('Hida) 11 : Les mécréants que la Torah a cités, il est autorisé de prononcer leurs noms. | Bien qu'il soit permis de prononcer le nom d'une idole citée dans la Torah, cela ne veut pas dire que nous devons le faire |
| Développement: D.ieu Lui-même prononce parfois le nom d'une idole | 3 |
| בשלח יד, ב: וְיִדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: "דַבֵּר, אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְיָשֶׁבוּ וְיִשְׁבוּ וְיִשְׁבָּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: "דַבֵּר, אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְיָשֶׁבוּ וְיִשְׁבוּ וּיִדְבָּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: "דעת זקנים מבעלי התוספות: וְהָא אַמְרִינָן "אָסוּר לָאָדֶם לוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ הַמְתֵּן לִי בְּצֵד עֲבוֹדָה זָרָה פְּלוֹנִית?" וְלִי דְעָה דְּדְּוֹקְא לְאָדֶם, אֲבָל לְהַקְבָּ"ה לֹא. שֶׁהַרִי מְצִינוּ שֶׁהַקְבָּ"ה יוֹשֵׁב וְדְן אֶת כָּל הָעוֹלָם אֲפָלוּ בְּשַׁבָּת וַאֲפָלוּ בְּרֹאשׁ הַשְׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוֹרִים, אַף עַל פִּי שֶׁלְישִׂרְאֵל אָסוּר. Da'at Zekenim des Tossafistes: N'est-il pas interdit de se référer à une idole ? Il semble que cette interdiction ne s'applique qu'aux hommes, mais pas à D.ieu. Car, nous savons que D.ieu juge le monde entier chaque jour, même le Chabbat, même à Roch Hachana et Yom Kippour, bien que cela soit interdit à Israël. לְּקוֹטִי שִׁיחוֹת: הֶּבְרַחִי לְהָבְּהָיוֹ וְלוֹמֵר, שֶׁהַהֶּתֵּר לְהַוֹפִיר שֵׁם עֲבוֹדָה זְרָה שֶׁבְּתוֹנְה בַּתוֹרָה קַיְם דַּוְקָא בַּאֲשֶׁר הַהְּלָּוֹנִית", לְלֹא צֹרֶךְ וַחֲשִׁיבוּת, אֲבָל הַוְכָּרָה שֶׁהִיא לְצֹרֶךְ כָּלְשֶׁהוּ, כְּגוֹן יִי בְּבְּ הוֹא "נִרֹתָן בָּה בִּא "נוֹתֵן בָּה מַמְשׁוּת" אֲסִוּרָה אֲפָלוּ לְגַבֵּי עֲבוֹדָה זְרָה הַבְּתוֹרָה בַּתוֹרָה בּבּתוֹרָה בּתוֹרָה בָּתוֹרָה בַּתוֹרָה בַּתוֹרָה בַּתוֹרָה בּיִב בְּבוֹבְיה זְיִה בָּבְּ הוּא "נֹרְה בָּה מַמְשׁוּת" אֲסִוּרָה אַפָּלְי לְנִבְי עֲבוֹדָה זְרָה בָּתוֹרָה בַּתוֹרָה בּי בְּבוֹל בּי מִבְּלּוֹר בּיִר בְּתוֹרְה בַּתוֹרָה בִּי בְּבוֹל בּי בִּיבְ עְבוֹרָה בַּתוֹרָה בַּתוֹרָה בַּתוֹרָה בַּתוֹרָה בַּתוֹרָה בַּתוֹרָה בַּתוֹרָה בַּתוֹרָה בָּתוֹרָה בָּתוֹרָה בָּה בַמִּלְשׁרִית (בִּבּי בָּבְל הַוְבְּבָּר עְבּלְּלְי בְּבִילְ בְּבִי בְּבְר בְּבְּתוֹרְים בְּיוֹר בִּבְי עָבְיֹיִים בְּתוֹרְה בִּבְי בְּבְּהְתְּתְּבְּי בְּבְיּם בְּבְּבְּה בְּבְּב עְבִיבְּי בְּבְילְים בְּיִבְי בְּבְּבְּי בְּבְּבְי בְּבְיּבְית וְיִבְּבְי בְּבְי | Prononcer le nom d'une idole dans un but précis est interdit, même si elle citée dans la Torah. Pourquoi alors pérenniser le nom de Balak en lui attribuant une Paracha? |
| Analyse: Pourquoi n'est-il pas interdit à D.ieu de citer le nom d'une idole? | 4 |
| בראשית רבה מד, כב: אַף מַאָמָרוֹ שֶׁל הַקָבָּ״ה - מַעֲשֶׂה. Midrach Rabba Berechit 44, 22 : Même la parole divine, est comptée comme une action. שמות רבה ל, ט: ״מַגִּיד דְּבָרָיו (דְּבָרוֹ כתיב) לְיַעֲקֹב״ (תהלים קמז, יט): מִדַּת בָּשִׂר וָדָם מוֹרֶה לַאֲחֵרִים לַעֲשׁוֹת וְהוּא שמות רבה ל, ט: ״מַגִּיד דְּבָרָיו (דְּבָרוֹ כתיב) לְיַעֲקֹב״ (תהלים קמז, יט): מִדַּת בָּשִׂר וָדָם מוֹרֶה לַאֲחֵרִים לַעֲשׁוֹת וְלִשְׁמֹר. אֵינוֹ עוֹשֶׁה כְּלוֹם. וְהַקָבָּ״ה אֵינוֹ כֵּן, אֶלָּא מָה שָׁהוּא עוֹשֶׂה הוּא אוֹמֵר לְיִשְׂרָאֵל לַעֲשׁוֹת וְלִשְׁמֹר. | Certainement que la raison de l'interdire aux hommes, ne s'applique pas à |

pendant l'année du Hakhel (incluant les enfants). Insister sur la Torah, Tefila et Tsedaka, et D.ieu aide.